

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE

SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 38. Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 20 September 1857. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. XI årgången.

Juggernauts tempel i Indien.

Juggernauth.

I nuvarande tid, då religionen i Indien blifvit en fråga af största vikt, skall kanske denna afbildning af Juggernauth, Hinduernas afgudatemplet i Bengalen, jemte en kort berättelse derom, samt om styrelsens inblandning i dess angelägenheter, benäget emottagas.

Under Hindostans guldålder, så lyder sägnen, lefde en mäktig rajah, af "Sol"-familjen, vördad af sina undersåter och honom skattskyldige rajahs. En morgon kom en ifrig afgudäyrkare (Jogee) till denne furste och sade honom att af alla ställen, han besökt, fanns intet, som gjort sådant intryck på honom, som Pooroosutum, på Orissas kustland, der Kulpee-bukee och Nectar-källan fanns och der guden Neel-madab bodde. Den gamle tillade, att ehuru resan genom skogar och bergspass var förenad med faror och besvär, var likväl ställets skönhet värdt att man derfor utstod några mödor. Konungen förtjustes och afskickade genast en "Beedah-puttee," för att bese platsen, samt beslöt att sjelf resa dit, ifall denna mission lyekades. Beedah-puttee uppnådde, efter många besvärligheter, stället, som Jogee beskrifvit, badade i Nectar-cisternen, hvilade under Kulpee-bukee, såg guden, samt förtjustes öfver platsens skönhet.

Vid hans återkomst afreste konungen med sin familj till Pooroosutum, åtföljd af många tjenare och skattskyldige rajahs. De besökte Gya, ett gammalt afgudatemplet och, sedan de genomträngt skogarne

vester om Bengalen, anlände de till Mahanuddy, vadade öfver floden och ankommo till stället, der guden residerat. Här träffade de landets furste, som berättade att, efter Beedah-puttee's besök hade guden, källan och trädet försvunnit, för att sedan återvisa sig i Juggernauths skepnad, af hvilket tempel konungen skulle få mycken heder och ryktbarhet; samt måste han först förrätta 1000 religiösa ceremonier samt offer. Detta fullgjordes inför alla rajahs, som bebodde den då kända delen af Hindostan jemte brahminerna, hvilka konungen inbjudit.

Då ceremonierna voro slutade och det sista offret skulle försiggå, berättade man konungen att ett stycke träd, af sällsynt skönhet och vällukt, funnits i grannskapet af offerplatsen. Det beslöts att, sedan man offrat till detta träd, skulle gudabilden deraf förfärdigas. Sedan allt detta verkstälts, fullbordades ännu fyra beläten, och plats till tempelbyggnaden utvaldes; såsom bäst passande dertill ansåg man stället der cisternen troddes hafva varit.

Templet skulle hafva fyra portar: den norra skulle bevakas af två elefanter; den södra (åt hafvet) af "Beer Hunooman" (en apa); den vestra af en gudabild samt den östra och viktigaste af två lejon.

På templets högsta spets fästades en "neel chukvo" och nära derinvid ädla stenar, för att hindra åskvigarne att slå ned. De fyra afgudabilderna flyttades sedan in i templet och upp på en stor thron, under "Brahmas", den store Gudens beskydd.

Dessa detaljer äro tagna ur bengaliska berättelser om templet.

Då Ostindiska kompaniet intog Orissa, 1803, gingo Juggernauths prester öfver på Engelsmännens sida, hvilka derföre stadfäste deras eganderätt till landsträckorna, som hörde till templet, samt lofvade att beskydda dem.

Först styrde presterna nu sjelfva sina angelägenheter; men sedan de splittrats i två partier, som hvart för sig ville hafva förvaltningen om hand, var regeringen tvungen att blanda sig i saken; en lag stiftades, 1806, som bestämde att endast templets angelägenheter skulle handhafvas af dess prester. Landsträckorna öfvertogs af regeringen, mot en årlig arrendesumma af 5600 pund sterling. Äfven fastställdes en taxa för pilgrimer, af hvars afgifter en del skulle tillfalla templet, det öfriga användas till förbättrande af vägen från Bengalen till Juggernauth samt till upprättandet af bostäder för de fattigare pilgrimerna.

År 1809 utnämndes distriktets rajah till superintendent öfver templet; detta förvaltningsätt fortlor till 1840 då guvernören öfver Indien fick befallning från sitt hof att afbryta förbindelsen med detta samt alla andra afgudatemplet. Pilgrimstaxan afskaffades och försök gjordes att återställa till templet dess landsträckor; men en del af dem återlemnades ej förrän 1856.

Nu återstår att förklara planchen.

Afbildningen af Juggernauth är tagen från torget framför södra ingången. Den väldiga porten upptager en stor del af templet,

MADELEINE SMITH.

(Forts. fr. N:o 37.)

Mil! Jag har mottagit ert bref. Vid den kärlek, ni en gång hyst för mig, besvär jag er, att ej vidtaga någon åtgärd förrän ni träffat mig. Hopa icke skam och smälek öfver er Minnie, den ni en gång älskat. Jag har bedragit er, då jag sagt att min mor kände vår förlofning, och min mor, då jag sagt henne, att vår förbindelse var upplöst. Skrif icke, såsom ni hotar att göra, hvarken till min far eller någon annan. Vänta tills onsdags natt; gif mig icke döden. Jag har väl upphört att älska er, men icke för att skänka min kärlek åt en annan. För himlens skull, skicka ej mina bref till min far!

P. S. Jag är sjuk. Gud allena vet hvad jag lider. Mitt straff är så stort, att jag ej kan rätt uthärda det. Företag derföre intet förrän ni träffat mig; jag anropar er derom vid den barmhertige Guden! Jag är snart vansinnig!

L'Angelier blef djupt gripen af detta bref.

— Ja, det är verkligen vansinne! — utropade han. — Hon älskar mig och vill ändå öfvertyga sig om motsatsen. Hvad har jag gjort henne, eftersom hon fattat detta beslut?

Till hälften gripen af medlidande, till hälften af begäret att återknyta det gamla förhållandet, skref han samma dag ett bref till henne.

»Äfven jag är sjuk;» — slutade han detta, — »mitt upprörda själstillstånd förlär mig. Du vill ej mer älska mig; men jag kan ej upphöra att med den innerligaste ömhet tänka på dig. O, att du väste huru lidigt

det ligger mig om hjertat, att se dig lycklig, oaktadt du gör mig så gränslöst olycklig?»

Samma afton skref Madeleine:

»Jag har erhållit ert bref. O, huru god ni är, som skrifver till mig! Era rader äro en balsam för mitt sårade hjerta. Den dödsångest, jag i går och i dag lidit, är utesläppt. Min fars vrede skulle döda mig. De bref, ni eger af min hand, skref jag i den första glödande kärlekens hänförelse. På mina knän och vid den nåd, ni en gång på den yttersta dagen hoppas få, besvär jag er: uppträd icke mot mig, väck ingen förargelse inför verdens ögon! — Endast på er beror det, huruvida jag skall få tillbringa det återstående af mitt lif i frid och ära. Mitt eget samvete skall straffa mig alltintill grafven. Jag har bedragit den bäste man. Gud kan icke förlåta mig; men ni skall gifva mig tillgift. Jag bad er en gång att göra mig uppmärksam på mina fel; ni gjorde det, — och detta tadel gjorde mig småningom allt kallare och kallare, men icke kärlek till någon annan.»

— Hon älskar alltså icke Minnoch! — tänkte L'Angelier, glad. — Den stackars Madeleine förstår icke sitt

som deraf förlorat dess utseende af omätlig höjd, som gjort det till en "Pharos", vid Bengaliska viken, af sjömännen väl känd. Staden kallas nu Poree och på de höga sandreflarna vid stranden äro "bungalows," de engelska tjänstemännens boplatser, belägna.

Bränningarne göra det omöjligt att, under passaden, landstiga vid denna kust. Juggernauth ligger en half mil från hafvet, och belätna, som påstås vara mäktigare än kung Canut, och som vakta templet, tros äfven kunna afhålla hafvet derifrån. Hela hinduiska världen vallfärdar dit och Cuttack-vägen hvimlar af pilgrimer af alla kön och åldrar; tusental af dem dö hvarje år under färden.

Figurerna på vår gravyr äro troget tecknade efter naturen. Till venster synes, en kvinlig bigott; till höger en Fakir, på sin tigerhud, oupphörligt bedjande; en annan, rusig, med ett rep om lifvet, håller på att köpa tobak. Figuren i midten är en fakir, i sitt slag förträfflig. Lerkrunkorna med vimplarne innehålla vatten ur den heliga Gangesfloden, ditfördt af pilgrimer, för att dermed bestänka tempelredskapen. Der synes äfven en helig tjur och en markatta, som tittar ned från ett tak. Kolonnen är verkligen vacker, af blåsvart färg, uthuggen ur ett enda hornblende-klippblock, refflad och polerad, samt hvilande på en rikt utsirad piedestal. Handelsmannen säljer solfjädrar och "punkahs" af påfogelsfjädrar, hvilka anses heliga. — Det är onödigt att nämna alla de

brott, som ohelga detta afgudatempel — alla de ohöfviska ceremonier och bildhuggerier, som kunna ses deromkring — eller de mord, som presterna begå på stackars utmattade pilgrimer, hvilkas egendom, om den också endast utgöres af de trasiga kläder, de bära, tillfaller de förra. En dunkel sägen finnes, att Juggernauth en dag skall bortföras af en vattuflod; och, i Brittiska Indiens nuvarande belägenhet, kunde man med skäl önska att denna profetia måtte uppfyllas och att en hämnande flod måtte förstöra detta afgudadyrkans stamhåll.

Det Anglo-indiska riket.

Det brittiska riket i Ostindien, hvilket under loppet af ett och ett halft århundrade från en ringa början vuxit till det andra riket i Asien och till större betydelse för historien än något annat, och som nu är hotadt af ett uppror, hvilket tilldrager sig allas uppmärksamhet och, om det segrar, måste neddraga England till en makt af andra rangen, — detta rike utbreder sig öfver större delen af Indien eller öfver de landskaper i Asien, hvilka ligga sydost ifrån Irans högland, söder om Thibets bergskedjor och vester ifrån Kina.

Det sönderfaller i tvenne afdelningar, nemligen först i omedelbara besittningar, hvilka dels lyda under generalguvernören, dels under de tre presidentskaperna Kalkutta (Bengalen), Madras och Bombay samt styrelsen i Agra (den nordvestra delen), och, för det andra, i medelbara be-

sittningar eller lydfurstendömen, hvilka lyda, än under den ena, än under den andra regeringsmyndigheten.

De sednare hafva, enligt afslutna fördrag, åtskilliga skyldigheter mot England. Några ha endast förbundit sig att ej taga några européer i sin tjänst och att lemna engelska regeringsmedlemmar tillträde till sitt land. Andra måste äfven hålla till godo med att hafva brittiska garnisonstrupper på gränserna. Ännu andra ega, idet de tillåta hvarje inblandning i den inre förvaltningen och måste föga sig efter alla generalguvernörens befallningar, endast namnet af sjelfständiga stater och kunna, så snart det synnes Engelmännen ändamålsenligt, utan vidare omständigheter blifva införlifvade med presidentskaperna.

England å sin sida har i förhållande till lydstaterna endast den skyldigheten, att skydda dem emot såväl inre som yttre fiender.

De omedelbara besittningarne — Sind, Pendschab alla det Birmanska rikets provinser deruti inberäknade — uppskattas till omkring 800,000, engelska kvadratmil, lydstaterna till 508,000, eller båda sammanlagda till 1,308,000 kvadratmil.

Omedelbart under brittisk styrelse lefva ungefär 105 millioner, i lydstaterna minst 55 millioner, hvadan hela det engelsk-indiska riket har en befolkning af minst 160 millioner invånare.

Presidentskapet Bengalen jemte Agra (nu till större delen i upprorstillstånd) har 17,897 kvadratmil och 74 millioner men-

get hjerta. Jag vill försöka att lära henne begripa det, måhända skall allt åter blifva väl igen!

Han uttalade denna åsigt för sin vän, hvilken delade densamma. Ehuru hans helsa verkligen var angripen, gick han likväl klockan tio till herr Smiths hus. Vädret var så kallt och rått, att han skälde af köld, oaktadt han hade svept kappan tätt ikring sig. Gående af och an på gatan väntade han att få se ljus i Madeleine's rum, hvilket, enligt hvad vi veta, var beläget i bottenvåningen.

Klockan hade för längesedan slagit tio ... skulle väl Madeleine redan ha gått till sängs, eller skulle hon kanske ligga sjuk? Ovissheten härom ökade den stackars älskarens pinsamma tillstånd. Han stirrade med spänd väntan på fönstret till det rum, i hvilket han tillbringat de lyckligaste timmarna i sitt lif. — Hvem hade väl kunnat tänka sig att Madeleine, som skänkt honom en så utsäglig lycka, skulle bereda honom lika utsägliga qual!

Men nu blef det plötsligen ljus i fönstret. L'Angelier gick några steg tillbaka på gatan. — Madeleine blef synlig i kammaren med ett brinnande ljus i handen.

Hon stängde dörren efter sig, satte ljuset på bordet och gick fram till fönstret.

L'Angelier frös icke längre; en glödande hetta brann i hans ådror. Han hörde fönstret öppnas, — han skyndade till den plats, der han så ofta stått.

Madeleine tyktes blifva förskräckt, då hon varseblef den unge mannen. Man kunde ej förnärka om denna häpnad var bemängd med någon glädje öfver, att hon så oförmodadt fick återse honom, till hvilken hon en gång sagt, att hon ömt älskade honom och att hon ej utan honom skulle kunna lefva.

L'Angelier stod och skälde i sin kappa, under det han betraktade Madeleine, hvars sköna ansigte var belyst af ljuskenet, som utströmmade från kammaren.

— Emil! — hviskade hon röd efter någon tystnad.

— Ja, det är jag, Madeleine! Har du väntat mig?

— Det föreföll mig alldeles som om du skulle komma. Hvarje afton har jag sutit här vid fönstret, innan jag gått till sängs.

Hon räckte sin lilla varma hand ned till honom och L'Angelier fattade och tryckte den innerligt.

— Min Gud! — ropade hon medlidsamt, — du är iskall och darrar i hela kroppen!

— Jag mår ej väl, Madeleine!

— Och ändå har du kommit? Huru skall jag nog lifligt kunna tacka dig, min älskade Emil!

— Derigenom att du öppet förklarar, huru du nu är sinnad mot mig. Ovissheten om min ställning till dig skulle så småningom döda mig.

Hon böjde sig djupare ned och hviskade:

— Alltså älskar du mig än, oaktadt mitt felsteg?

— Jag har ej ett ögonblick upphört att älska dig; du måste veta det, Madeleine; mina bref till dig uttala tydligt de känslor, som röra sig i mitt bröst.

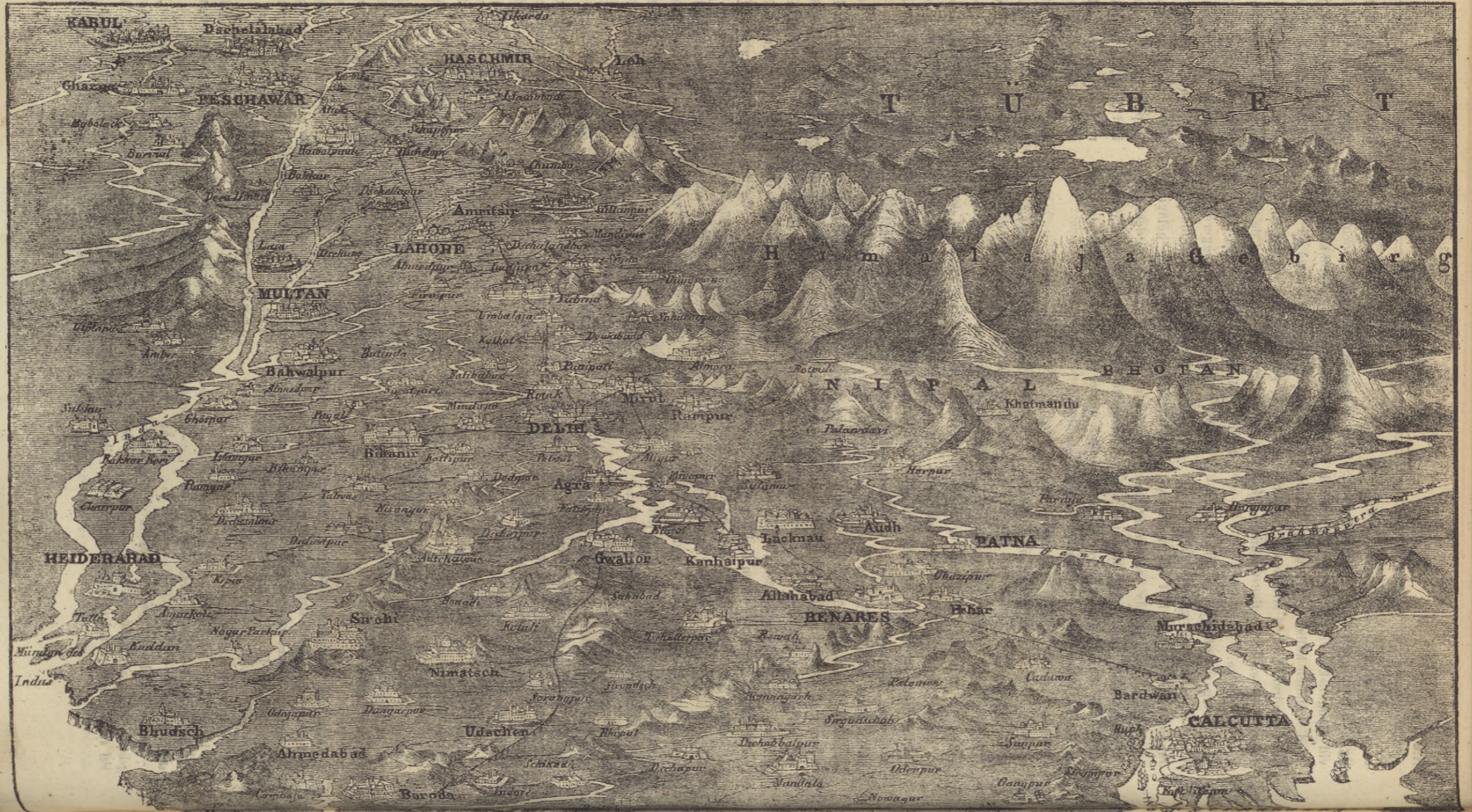
— Men dina hotelser? — frågade hon med hämmad röst.

— Mina hotelser, Madeleine, ha varit dikterade af min kärlek till dig, hvilken ej kan slockna förr än med mitt sista andedrag.

— Och du skulle verkligen kunnat utföra dem?

— På dig beror det att göra mig till den lyckligaste eller straffbaraste människa i världen. Du får lika så litet tillhöra en annan, som det vore möjligt

(Fortsättning pag. 302.)

Engelska besittningarne i Indien.

Telegraphen-linien

niskor; presidentskapet Madras har 6,848 kvadratmil med 16 millioner invånare, Bombay 5,651 qv. mil med 11 millioner själar. Hårtill komma Assam, Jyntere, Kachar, Arakan, Tenasserims kust, Martaban och Tavoy, sedan fem år tillbaka Pegu, och slutligen den stora ön Ceylon och kolonierna vid Malakkasundet.

Bland de lydstaten, som erkänna ostindiska kompaniets öfverherrskaft, äro de största: Nepal med 54,000 kvadratmils innehåll och vidpass två millioner invånare, Audh (nu äfvenledes i upprorstillstånd) med 23 738 qv. mil och 5 millioner invånare, Mysor, Heiderabad med 11 och Naylor med fem millioner.

För-indien, eller Ostindien i inskränkta bemärkelse, bildar en oregelbunden fyrkant, hvars sidor i nordost begränsas af Himalayabergen, i nordvest af Indus, bortom hvilken Khorassans högland uppstiger, i sydost af Bengaliska hafsviken och i sydvest af Indiska hafvet.

Denna fyrkant sönderfaller, efter sin fysiska beskaffenhet, i tvenne hufvuddelar, bildande två olika stora trianglar, skilda genom en linje, som drager sig från öster till vester, ifrån Gangesflodens mynning till Indus.

Den nordliga af dessa båda trianglar, kallad Hindostan, är till större delen ett lågt slättland, hvilket endast i norr vid sydvestra slutningen af Himalaya och i söder vid Windhyabergets norra slutning höjer sig till ett bergland. Det omfattar hela Ganges' flodområde och Indusflodens

venstra område. Gangesslätten är ett vattenrikt, fruktbart land; de trakter deremot, hvilka genomströmmas af Indusflodens tillflöden från vester, hafva magrare jord, hvilken ofta öfvergår till fullkomlig ödemark och blott delvis i Pendschab är väl uppodlad.

Den sydliga triangeln, som benämnes Dekan, är ett högland, hvars norra del upptages af det temligen otillgängliga Windhyaberget, som utgöres af flera parallela bergkedjor samt har flera stora högslätter och i vester nedstugar ganska brant. I triangeln vestra och sydöstra delar finnas äfven mäktiga bergmassor. Befolkningen är här på det hela taget ganska anseelig och nästan öfverallt visar denna del af landet en högst yppig vextlighet.

Landet sönderfaller sålunda, å ena sidan, i heta och fuktiga lågländta trakter och, å den andra, i ett kallare bergland. De lägre trakterna förete alla den tropiska världens klimateriska förhållanden, såsom en qväfvande hetta och häftiga störtregn. I bergstrakterna deremot upphör det egentliga tropiska klimatet och luften blir kallare och torrare. Här är plantornas bygd.

Nedstiger man från Himalayas södra slutning, påträffar man en helt annan natur. Från skogar af björk och tall kommer man till tropiska lunder och vandrar der bland palmer och rosenbuskar. Detta gäller egentligen om Bengalen och de båda ostindiska halföarnes dalar och kust-

sträckor, der vextverlden visar sig lika storartad som i Brasilien. Man finner här träd af 120 fots höjd, gräs, hvars strån hafva en oerhörd tjocklek och styrka, skogar af sandel-, eben- och tek-träd samt en otalig mängd olika palmarter. Men hvad som isynnerhet utmärker Ostindien är den mängd af kryddväxter, som det frambringar.

En lika stor rikedom har djurverlden. I de sumpiga skogarne vid Himalayas fot, vid Ganges' utlopp, vid slutet af Dekans högland och äfvenledes på Bengalens ofantliga risfält uppehålla sig otaliga elefanter och man träffar der öfverallt lejon, tigrar, pantrar, vildsvin och bufflar; djurarter hvilka öfverträffa Amerikas djur af samma slag i styrka samt Afrikas i storlek, medan de indiska orm- och krokodilsläktena åtminstone äro jemförliga med dem, som lefva i Amerikas tropiska länder.

I Hindostans och Dekans uppodlade trakter, mogna, förutom de tropiska odlade vexterna, ris, bomull, socker, kaffe och indigo, äfven de flesta europeiska sädeslag; dock odlas i alla de lägre trakterna företrädesvis ris, detta hela, östra Asiens förnämsta näringsmedel.

(Forts.)

Blandade Ämnen.

Dyra Tulpanlökar. Tulpanvurmen visade sig först under åren 1636 och 1637. Man sålde då tulpanlökar af sällsyntare slag till 13,000 gulden stycket.

för mig att älska en annan. Betänk hvilka band, som förena oss. betänk att du redan är min hustru!

— Ja, det är jag, Emil, det är jag! — utropade hon med dämpad röst.

— Och derför måste du äfven förblifva det, om du också ej längre älskar mig så som förr.

L'Angelier hade uttalat dessa ord i en dyster ton, hvilken förskräckte Madeleine; ty hon böjde sig härvid tillbaka och betraktade honom med en blick, som svårigen kan beskrivas.

Hvem kan, då den betraktar hennes senare handlingar, säga hvad som låg i denna blick, hvad som efter denna L'Angeliers bestämda förklaring föregick inom henne? Kunde eller ville hon väl ännu älska den man, som, för att binda henne, hotade att tillintetgöra hennes heder — den heder, hon i passionens hänförelse anförtrött honom? Och skulle icke med hennes heder äfven fadrens lycka blifva tillintetgjord, fadrens, vid hvilken hon med så mycken barnslig ömhet var fästad?

Måhända fordrade hon af den unge mannen hvad han ej förmådde gifva, nemligen afsägelsen af hans lifs högsta lycka. Hon kände hans bestämdhet i denna

fråga, och derför blef henne intet val öfrigt. — I rörande ord uttalade hon sin ånger öfver sin förvillelse, sköt skulden derför på sitt hjerta, hvilket trott sig uppfylla ett barns pligt, då det fogade sig efter fadrens önskingar, och skildrade det kvalfulla själstillstånd, i hvilket hon kämpat mellan kärleken till honom och till sin far. Emil var skakad; han kysste eldigt den hand, hon räckte honom. Om Minnoch talade man ej vidare ett ord.

— Jag kan ej släppa dig in; — hviskade den upprörda Madeleine, — Christine har lagt sig; pappa arbetar ännu i sin kammare, — ack, men huru fastligt kölden plågar dig! Jag vill så gerna se och höra dig; men huru kan jag begära att du i dethär svåra vädret skall stå utanför mitt fönster? . . . Det faller mig något in, min älskade, — min chokolad står på elden . . . jag har hvarenda afton druckit deraf, medan jag här sutit både länge och väl och väntat dig. Drink litet af den, det skall göra dig varm!

Madeleine gick hastigt inåt rummet, utan att afvakta den unge mannens svar. Inom två minuter kom hon åter med en rykande kopp.

— Den är god; — hviskade hon leende, — jag har själf tillagat den.

L'Angelier befann sig i ett tillstånd, som påkallade någon förfriskning; isynnerhet som han ännu ville stanna något hos den älskade. Han mottog derför koppen och tömde i behaglig ro den varma drycken, hvilken gaf honom krafter att kunna fortsätta samtalen. Tackande lemnade han den åter.

Man afstade nu ett möte, och Madeleine lofvade att sörja för, att man öppnade den port för honom, genom hvilken han så ofta smygt sig in i sin himmel.

En half timma senare anträdde han återvägen till sin bostad. Försoningen med Madeleine hade gjort honom gladare stämd, oaktadt han ej kände sig riktigt välmående. Enkan Perry, hans värdinna, öppnade porten för honom. L'Angelier hade anförtrött denna sin hemliga kärleksförbindelse, och likasom han förut meddelat henne sina bekymmer, så omtalade han nu äfven den lycka, han kände af den ingångna försoningen. Enkan, som höll utaf sin hyresgäst, blef häröfver mycket glad; ty hon unnade honom lyckan af en förbindelse med en af de skönaste och rikaste flickor i hela staden.

Gamla handlingar i staden Alkmar meddela, att år 1637 endast 120 tulpanlökar blifvit till förmån för dervarande barnbus på offentlig auktion försålda för 90,000 floriner.

En köpman hade vid något tillfälle köpt sig en tulpanlök för 500 floriner. Straxt derpå fick han besök af en skeppare, som hade några främmande varor att öfverlemna, och denne lät han bjuda en sill och en mugg öl. Skepparen, som såg tulpanlöken ligga derbredvid, tog denne för en vanlig lök, hvilken skulle höra till anrättningen, och uppåt den jemte sillen, hvarigenom köpmannen sålunda fick bestå en rätt dyr frukost.

Ej bättre gick det en Engelsman, som i en trädgård hittade tvenne tulpanlökar, tog dessa med sig och, därför anamrad som tjuf, måste betala en ganska dryg räkning.

För att gifva en ännu tydligare föreställning om lyxen med blomsterlökar, må här anföras, att man enligt en beräkning af år 1636 för det då gängse priset för en tulpanlök — 3,000 floriner — skulle ha kunnat förskaffat sig 4 läster råg, 2 läster hvete, 4 feta oxar, 8 stora svin, 12 feta får, 2 tunnor smör, tusen skålpund ost, 2 oxhufvuden franskt vin, 4 tunnor öl af bästa slag, en bädd med allt tillbehör, en omgång bättre kläder och ett vackert dryckeskärl af silver.

En ångböss. Vid en uyligen föresiggången exposition i London förekom ibland andra saker äfven en ångböss,

— Jag har aldrig twiflat derpå? — utropade den beskedliga frun. — Ålskande tvista väl ibland; men de försöna sig åter. Och derefter blir kärleken åter frisk som en blomma efter åskregn. Det måste ibland komma ett litet oväder; det känner jag nog. Men ställ nu snart till bröllop! . . . Men hvad fattas er, ni ser ovanligt blek ut? — Frågade hon bekymrad, då hon med den unge mannen inträdde i det lusa rummet.

— Jag känner mig redan sedan längre tid tillbaka något illamående; men det går väl snart öfver.

En feberkyla skakade Emils kropp och han måste genast gå till sängs. Då enkan Perry nästa morgon kom att gifva honom kaffe, befann sig den stackars mannen i ett bedröfligt tillstånd; han klagade öfver häftiga smärtor i underlivet, hvilka hela natten hindrat honom att sova.

— Hvad förtärde ni i går afton?

— Jag drack bara en kopp chokolad, som Madeleine räckte mig genom föuntret.

— Ingenting vidare?

L'Angelier svarade härtill nej!

— Ni har förkyllt er! Hvem ställer sig väl också i

hvilken inom 4 sekunder afsköt 70 kulor mot en jernplåt. Då densamma med största hastighet kan laddas på nytt, så låter det sig göra att med densamma afskjuta 420 kulor i hvarje minut och 25,000 i timman.

Sällsamt naturfenomen. År 1834 berättades i indiska tidningar följande: "Ett fruktansvärdt stenregn föll förlidet år på Kandahars område i Indien. Genom de nedfallande stenarnes tyngd instörtade taken och genomborrades husen ända intill marken. Då Zulkejar Ali Khan sprang ut på sin gård för att hopsamla och undersöka en del af dessa fassaväckande gäster, träffades hans hufvudskål af en dylik meteorsten och bräcktes på tre ställen. Denna sten åtföljdes af ett blixlikt sken och förbländade för ett ögonblick de på husets balkong befintlige personernas syn. Den vägde två skålpund, och bland de öfriga stenarne fann man många af halftannat skålpunds vikt. Efter detta fenomen inträdde ett tjockt mörker." — Man har sedermera ej sett några dylika fenomen.

En djupsinnig Professor. En numera afstiden professor vid Lunds universitet ville under en af sina enskilda föreläsningar bevisa, att Skåningarne vore de dummaste af alla Sveriges invånare, och denna slutsats byggde han på följande premisser:

— "Ser herrarne," — sade han, — "alla träd i min trädgård äro raka, utom ett enda, och det har min bustru planterat —

ett sådant väder hela timmar på gatan! Men sådana äro de förälskade; de tänka ej på sin helsa, fastän denna är lika nödvändig som kärleken för deras lycka.

Fru Perry kokade thé, den sjuke fick häftiga uppkastningar, och mot aftonen upphörde smärtorna; endast någon mattighet förmärktes, hvilken fortlor hela den dagen. Emil såg visserligen mycket blek ut; men han kände sig likväl åter väl. Han trodde sig ha fått en stark förkyllning och föresatte sig att för framtiden vara försigtigare.

På den för mötet utsatta dagen lemnade Madeleine, kort före middagen, klädd i en dyrbar pelskappa, ensam föräldrabuset, sedan hon sagt till sin mor att hon ämnade besöka en för detta pensionskamrat samt att hon skulle återkomma till middagen. Men i stället för att gå till sin väninna, gick hon till ett apotek. Apotekaren, herr Murdoch, kände den unga damen, hvilken med ett blygt leende närmade sig honom, sedan hon öfvertygat sig om, att hon var ensam med honom.

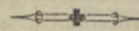
— Hvarmed kan jag stå till er tjänst, miss? — Frågade herr Murdoch med förekommande artighet.

och hon är en Skånska: ergo äro Skåningarne de dummaste af alla Svenskar."

"Praktisk Handledning i Välskrifning, uppställd uti 150 öfningar af J. A. Zachrisson", heter en i bokhandeln nyligen utgifven förskrift, hvilken gör sig väl förtjent af allmänhetens uppmärksamhet genom den lika enkla, som förträffliga metod, hvar efter den söker inlära skrifkonsten.

Det företräde, ifrågavarande "handledning" eger framför de flesta andra försök i samma väg, ligger hufvudsakligen deruti, att den afviker från den gamla vanliga slentrianen, att låta en förskrift innehålla en mängd tänkespråk, dem lärjungen, sedan han ett par gånger afskrifvit dem, kan utantill, hvarefter de af honom sällan bevärdigas med ett ögonkast — ett förhållande, hvilket deremot svärligen kan komma att inträffa vid begagnandet af hr Z:s förskrift, i hvilken — med undantag af de fyra sista — alla de återstående 146 "öfningarne" endast innehålla en mängd bokstafsgrupper, deri man förgäfvos söker någon förströelse för tanken och hvarigenom lärjungen således ovilkorligen tvingas att egna den största uppmärksamhet åt det han afskrifver.

Det må slutligen anmärkas, att alla "öfningarne" äro såtillvida systematiskt ordnade, att de lättare föregå de svårare, och blir ifrågavarande förskrift sålunda i mer än ett hänseende den ändamålsenligaste, man kan begagna.

— Jag kommer i ett mycket grannlaga ärende.

— Ni kan räkna på min tystlåtenhet miss Smith!

Hon lemnade honom nu ett tidningsblad, i hvilket hvit arsenik rekommenderades som ett skönhetsmedel. Apotekaren läste det för honom utvisade stället.

— Nå? — Frågade hon leende. — Jag ville begagna detta recept!

— Ni, miss?

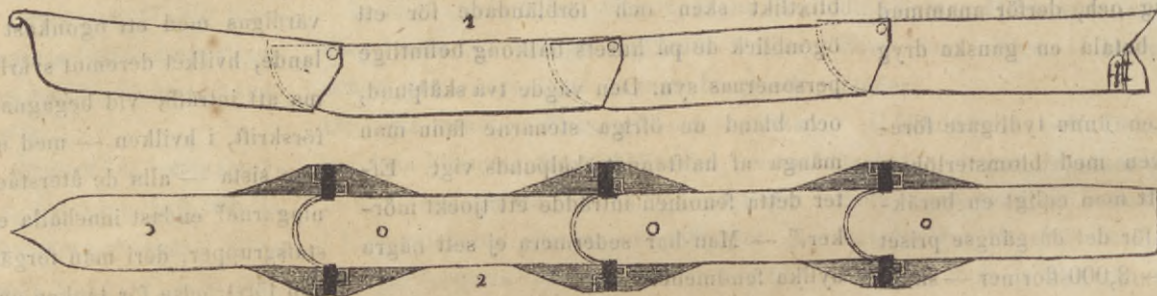
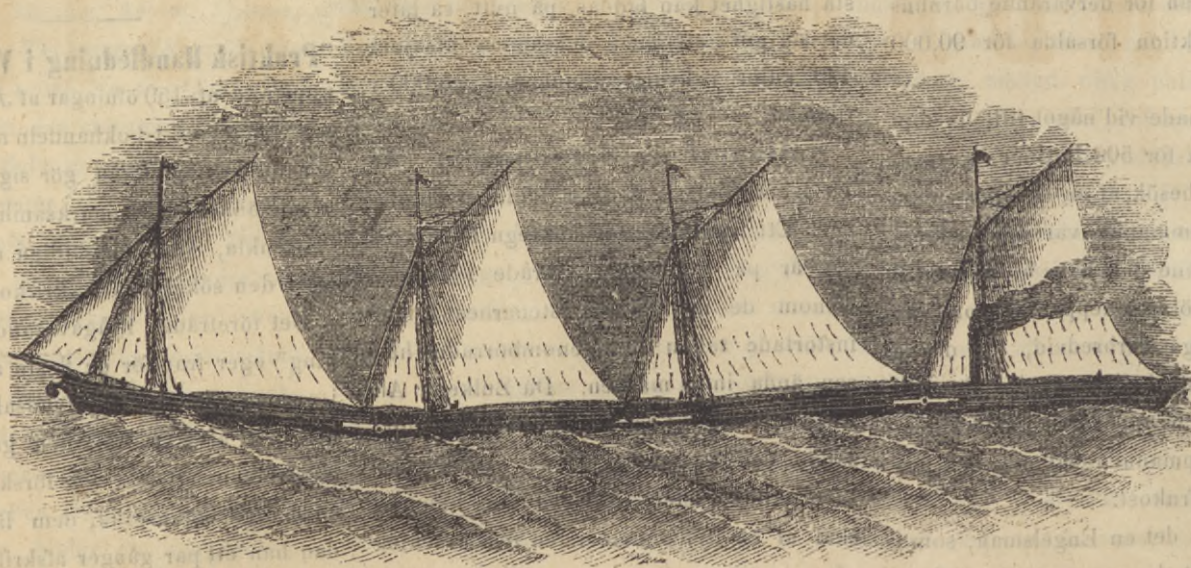
Madeleine böjde sitt hufvud något, under det hon lät rodnade.

— Behöfver ni något medel för att öka er skönhet? — återtog den arlige apotekaren. — Min vän Minnock kan vara fullkomligt nöjd med sin fästmo.

— Ni vet således, att herr Minnock . . . ?

— Han har förtrott mig sina förhoppningar och sin lycka. Tänk icke vidare på ett medel, det ni ej behöfver och som dessutom är farligt, om man icke använder det försigtigt. För öfrigt tvillar jag på, att det medför den utlofvade verkan.

[Forts.]

Ångfartyg med leder.

Ett skepp med leder.

För kort tid sedan syntes ett fartyg af alldeles ny konstruktion i East-India-dockorna. Det var af jern, bygd i afdelningar, egendomliga deruti, att hvarje sådan, istället för att bilda en del af ett vanligt odelbart skepp, alldeles som på Great-Eastern, var ett fullständigt fartyg för sig samt förenadt med de öfriga afdelningarna genom en rörlig led af särdeles enkelhet, men af ofantlig styrka. Lederna bildades derigenom att aktern på hvarje afdelning hade en konkav form, som passade mot den närliggande afdelningens convexa bog. I de convexa delarna, vid sidan af skeppet, voro jernbultar insatta, som hvilade på starka stöd af smidt jern, säkert fästade vid skeppsidorna. Dessa bultar, som utgjorde midten af leden, voro under däck fästade vid starka häfstänger, medelst hvilka de kunde dragas inåt, för att åtskilja, eller föras utåt, för att åter förena afdelningarna. Fartyget var verkligt "ett skepp med leder", i stånd att böja dessa både uppåt och nedåt, fogande sig efter de stigande eller sjunkande vågorna och så inrättadt, att det på ett ögonblick

kunde afsöndra en eller flere af sina delar, om så skulle behövas.

Genom detta nya byggnadssätt ernås följande:

Fartyg, af särdeles ringa dräktighet och af större längd än hittills begagnats, förande de största laddningar, kunna begagnas, utan fara att krossa aktern, ja, utan att ens stampa; enär de böjliga lederna förekomma detta. Den ofantliga längden, obetydliga dräktigheten samt smala midskepps-afdelningen tillåta ernåendet af en exempellös hastighet under det lättheten att fränskilja delar af fartyget, i händelse af sammanstötning, eldsvåda, läcka eller stötning på grund vid ebbtiden, gör det möjligt att rädda lifvet samt en del af fartyg och last, då i annat fall allt skulle förloras. Vid ångbåtsfart besparas både tid och kostnad. En afdelning förer maskineriet och besättningen; alla de andra delarne äro bestämda för lasten.

Då "ett skepp med leder" ankommer till sin bestämmelseort, fränskiljes genast den del, der maskineriet och besättningen befinner sig, och hänvisas till ett annat skepp af sam-

ma konstruktion och affärdas genast, utan att dröja för lossning af en laddning och lastning af en annan. Att kvarhålla maskineriet vid reparation af skrovet undvikas äfven genom detta system. De särskilda delarne af här beskrifna fartyg kunna lasta vid inuti landet belägna hamnar, segla hvar för sig, genom floder och kanaler, till närmaste sjöhamn, der förena sig med sjelfva ångbåts-afdelningen och föra sina laddningar direkte öfver hafvet, derigenom besparande tid och penningar, då de ej behöfva atlasta på ett annat fartyg.

Vår gravyr framställer ett skraf-kolskepp, hvilket "Jointed Ship-Company" i Roodlane skall låta segla för kolhandeln i London räkning. Dess med kol lastade afdelningar kunna, då de skiljas från den afdelning, der ångmaskinen finnes, begagnas som pramar och afemna sin kollast direkte vid Themsen, alla skeppsvarf, kanaler och små hamnar besparande kostnaden för lastning och förlusten genom kolens krossande.

Härmed följer Romanbihanget: "Modiga Hjertan," pag. 37—44.

Samt Musik-Bihanget 8 sidor.

Nästa No utgifves Söndagen den 27 September.

C. PETERSENS OFFICIN 1857.